

Den politiska storfinansens

Socialdemokraterna brukar, särskilt i valtider men även annars, beskärma sig över oppositionspartiernas stöd från näringslivet. Man insinuerar att de borgerliga partierna därigenom skulle handla i strid mot »löntagarnas» intressen. Detta är en kvalificerad förolämpning mot de hundratusentals låglönetagare – inom och utom LO – samt andra arbetare och tjänstemän som väljer ett borgerligt parti.

Men dessutom påstår sig regeringen känna sig ekonomiskt underlägsen. Hur obefogad denna klagovisa är framgår med all önskvärd tydlighet av den undersökning om socialdemokraternas pekuniära resurser som Moderata Ungdomsförbundet och Fria Moderata Studentförbundet nyligen publicerat. Där påvisas nämligen att regeringspartiet valåret 1968 uppskattningsvis förfogade över 38–39 miljoner kr i reda pengar. Av dessa låg 22,7 miljoner på riksplanet, 10 miljoner på partidistriktet och 5,7 miljoner på de lokala organen. Sådana summor framstår för oppositionspartierna som astronomiska, även om dessa skulle slå sina penningpåsar ihop.

Utöver alla dessa pengar kommer så en mängd andra ting. Biståndet till socialdemokratin från partiets stödorganisationer – ABF, Riksbyggen, Pensionärernas Riksorganisation m fl – är långt ifrån obetydligt. Det är ju, som framhålls i undersökningen, knappast någon tillfällighet att ABF under 1968 drev en arbetsmarknadspolitisk studiekurs på temat »Arbete – trygghet – utveckling» i mer än 1 800 studiecirkel. Dessa bör ha inbringat mellan en halv och en miljon kr – utöver

kommunala anslag. Eller att Riksbyggen just under valkampanjen lät Statistiska Centralbyrån företa en opinionsundersökning bland i första hand unga väljare och röstskolkare 1964 och 1966 i syfte att klarlägga deras inställning till vissa dagsaktuella frågor.

Allra viktigast är dock fackföreningsrörelsens organisatoriska stöd. Ett begrepp om dettas kvantitet får man om man studerar Fabriksarbetareförbundets verksamhetsberättelse från 1968. Där framgår bl a att samtliga (!) funktionärer aktivt medverkade i valrörelsen, att en organisation infördes som syftade att täcka samtliga arbetsplatser med personlig bearbetning av väljarna, att ett antal valkonferenser anordnades, att 11 speciella valarbetare anställdes under några veckors tid för bearbetning av samtliga avdelningar inom 11 regioner i landet o s v. Vidare heter det i berättelsen:

»Annonsering i dagspressen, liksom systematisk bearbetning av valskolkare och brev till alla kategorier av medlemmar bidrog till ett mycket gott valdeltagande och därmed ett gott val för arbetarrörelsen.»

Hur denna »systematiska bearbetning av valskolkare» i praktiken gått till kan man livligt föreställa sig!

Till detta kommer fackförbundetidningarna. Socialdemokratin brukar understundom kverulera över hur missgynnade de är ifråga om dagspress, sedan åtskilliga av deras egna tidningar – till stor del på grund av dålig skötsel – gått omkull. Men genom LO-förbundets tidskrifter tar partiet mer än väl in vad det för-

lorat på dagstidningskarusellerna. Genom Metallarbetaren, Fabriksarbetaren, Transportarbetaren, Statsanställd och andra motsvarande organ har regeringen unika möjligheter att differentiera sin trycksakspropaganda. De ovan nämnda organen förvandlades i valrörelsen 1968 till veritabla valbroschyrer. Det fackliga innehållet bannlystes helt.

Det är inte så underligt att valet gick som det gick. Snarare är det konstigt att socialdemokraterna inte lyckades få ännu fler röster.

Undersökningen accentuerar med kulsig skärpa det förakt för oliktankande och den bristande respekt för demokratin som dessa metoder manifesterar. Röstar samtliga medlemmar av Fabriksarbetareförbundet med socialdemokratin? Förvisso inte! Ändå sysslar samtliga funktionärer med s-propaganda. De borgerligt sympatiserande medlemmarna – som alltså genom sin fackförbundsavgift tvingas bekosta socialdemokraternas valrörelse – strun-

tar man fullkomligt i. Ingen frågar vad de tycker. I detta minoritetsförtryck är deras talan ingen.

Ett annat uttryck för intoleransen mot oliktankande är att socialdemokraterna fortfarande benhårt håller fast vid det odemokratiska kollektivanslutningssystemet. Nyligen avfärdades i riksdagen borgerliga framstötter om lagstiftning mot kollektivanslutningen med förakt. Från regeringshåll är man hånfull mot dem som betraktar individer som individer och inte som själlösa, uniforma delar av ett kollektiv.

Mot denna bakgrund är socialdemokraternas kritik mot oppositionens stöd från näringslivet sällsynt förljugen. Det är inte de borgerliga partierna som är i besittning av de stora ekonomiska resurserna. Det är socialdemokraterna – med hjälp av synnerligen tvivelaktiga metoder. Det är detta parti som utgör den politiska storfinansen.